

• створення системи цілеспрямованого впливу на формування культури здоров'я як під час перебування дітей у ліцеї, так і під час позашкільної гурткової роботи.

Література

1. Про затвердження Положення про освітній округ: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року № 777
2. Міністерство освіти і науки. Академія педагогічних наук. Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді: Затверджено наказом від 21 липня 2004 року № 605
3. Панкевич А. Освітні округи як один із напрямів реалізації державної політики в галузі освіти / А. Панкевич. – Режим доступу :
4. www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/obni/.../Pankevich.doc.p
5. Виховання культури здоров'я через освіту // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. - №5/6. – С. 88-91.

Шеремета М.М.

Київський університет імені Бориса Грінченка

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЯК ОДНА З УМОВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

При підготовці майбутнього фахівця перед вищим навчальним закладом (ВНЗ) стоїть завдання здоров'язбереження студентів як один із аспектів навчально-виховного процесу, що передбачає високий рівень сформованості знань, умінь та навичок, щодо збереження і зміцнення фізіологічного і психічного здоров'я, раціональної організації життєдіяльності і сприяння на шляху професійного становлення.

Професійний розвиток студента невід'ємний від особистісного, тому що в його основі лежить принцип саморозвитку, який детермінує здатність особистості до творчої самореалізації.

Усвідомлення професійної ролі, осмислення можливих професійних рішень та їх наслідків, здатність до самоконтролю та самовдосконалення створюють вихідну базу розвитку майбутнього професіонала.

Проблема особистості як суб'єкта фахової діяльності, компетентного та здатного до саморозвитку досліджується багатьма науковцями (О. Безпалько, І. Зверева, А. Капська, А. Ляшенко та ін.).

Так, вплив соціального середовища на формування особистості студентів та взаємодія соціальних інститутів у формуванні здоров'язбереження відображено у працях С. Омельченка, Ю. Поліщука; важливе значення мають дисертаційні дослідження Д. Вороніна, Г. Капранової, С. Кириленко, в яких розкриваються питання формування культури здоров'я та здорового способу

життя учнівської молоді; у працях О. Вакуленка розкриті соціально-педагогічні аспекти формування здоров'язбереження.

Метою даної статті є визначення теоретичних основ здоров'язбереження студентів під час професійної підготовки у ВНЗ.

Головною сферою соціальної активності студентства є навчання, яке служить своєрідним індикатором громадянської зрілості, розуміння своїх прав і обов'язків. Моральна, політична культура визначає ціннісні орієнтації студентів на ті чи інші сфери застосування своїх знань, умінь і навичок; допомагає зосередити сили на найбільш прийнятному для майбутнього фахівця полі діяльності, знайти своє місце в житті.

На думку А. Капської, зміст підготовки спеціалістів із соціальної педагогіки повинен включати: аналіз стану соціального розвитку та розвиток умінь своєчасної оцінки тенденцій соціальної політики; чітке уявлення щодо змісту та класифікації сучасних форм, методів, практики соціальної роботи; педагогічний процес підготовки фахівців соціальної сфери, розробка теорій, концепцій, моделей та технологій, спрямованих на ефективне функціонування освітнього процесу; розробка та реалізація програм, спрямованих на підвищення професійної компетентності соціального педагога [1, с. 83].

В. Полішук визначає професійну підготовку соціальних педагогів як процес і результат оволодіння цінностями соціально-педагогічної діяльності, професійно необхідними знаннями, уміннями й навичками, професійно важливими особистісними якостями, які є основою формування готовності до професійної соціально-педагогічної діяльності [4, с. 139].

Серед пріоритетних завдань соціально-педагогічної діяльності виокремлюють: зміцнення та активізацію адаптаційного потенціалу особистості; збереження та покращення фізичного, психічного та соціального здоров'я особистості; створення сприятливих умов у мікро-соціумі для розвитку здібностей і самореалізації особистості; надання соціальної, психологічної, педагогічної підтримки та допомоги особистості; попередження та локалізацію негативних впливів на особистість факторів соціального середовища [5].

У ВНЗ закладається фундамент знань зі спеціальності, тому в процесі навчання необхідно не лише засвоїти програмовий матеріал, але й набути навички творчої самостійної роботи. Тому з перших днів навчання необхідно акцентувати увагу студентів на суспільній значимості професії соціального педагога, розвитку до неї особистісного інтересу, формування професійно-мотивованої настанови на майбутню діяльність та важливість власного здоров'язбереження [2, с. 129].

Збереження професійного здоров'я ми розглядаємо як інтегральну характеристику діяльності соціального педагога, яка є вищою цінністю і відзначається продуманим вибором основного напрямку і способу життя.

визначенням головних цілей життя і професійної діяльності, етапів їх досягнення і співпорядкування цих етапів, що забезпечує високу працездатність і творче професійне довголіття.

Незважаючи на те, що науково-методична база для підготовки майбутніх соціальних працівників і соціальних педагогів існує, на практиці ми бачимо студентів та випускників цієї спеціальності, які ще недостатньо і не до кінця усвідомлюють значення власної духовності та етики спілкування, необхідності власного саморозвитку, самовдосконалення та здоров'язбереження, що вимагає органічного єднання особистісних та професійних якостей, широкої освіченості в різноманітних сферах життєдіяльності.

В ієрархії чинників творчого потенціалу, кар'єрного росту, активної життєдіяльності і самореалізації соціального педагога важливе місце належать його професійному здоров'ю. Професійне здоров'я соціального педагога позначається на результатах всієї професійної діяльності. Соціальний педагог з низьким рівнем професійного здоров'я не може забезпечити своїм клієнтам необхідний рівень уваги, індивідуальний підхід, створити ситуацію успіху. Він не може формувати культуру здоров'я, оскільки для цього необхідний особистий приклад. Неплагополуччя психологічного здоров'я, деформації особистості педагога, прояви синдрому емоційного вигорання, педагогічних криз безпосередньо впливають на здоров'я клієнтів [3, с. 400].

Одним із важливих напрямів модернізації системи педагогічної освіти на сучасному етапі повинна стати підготовка майбутнього соціального педагога до збереження і зміцнення свого професійного здоров'я.

Професійне здоров'я соціального педагога позначається на результатах всієї професійної діяльності. Соціальний педагог з низьким рівнем професійного здоров'я не може забезпечити своїм клієнтам необхідний рівень уваги, індивідуальний підхід, створити ситуацію успіху. Він не може формувати культуру здоров'я, оскільки для цього необхідний особистий приклад.

Таким чином вважаємо, що про здоров'язбереження студентів під час професійної діяльності у вищих навчальних закладах можна говорити за умов застосування комплексу виховних впливів у навчально-виховному процесі включивши до програми обстеження абітурієнтів пункти на вияв у них природних передумов (задатків), що зумовлюють схильність до більш вираженого емоційного компоненту, стабільності, контролю емоційного ресурсу тощо.

Здоров'язбережувальна професійна діяльність можлива, на наш погляд, за умови сформованості у соціального педагога відповідної стратегії: продуманості співвідношення сил і засобів у просторі і часі, легке маневрування ними; визначення ключових етапів у досягненні основних цілей; усвідомлення специфіки кожного етапу, його переваг і недоліків.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні структури та змісту здоров'язбережувальної компетентності студентів вищих навчальних закладів; обґрунтуванні здоров'язбережувальних технологій.

Література

1. Вайнола Р. Х. Педагогічні засади особистісного розвитку майбутнього соціального педагога в процесі професійної підготовки: Дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – К.: Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти АПН України, 2009. – 260 с.
2. Ляшенко А. И. Профессиональное становление социального работника: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.13. – М., 1994. – 144 с.
3. Мешко Г. М. Формування стратегії збереження професійного здоров'я майбутніх педагогів // Матер. III Міжнар. соц-педагог. конфер. "Соціально-педагогічні аспекти сприяння здоров'ю учнівської та студентської молоді" (Луцьк, жовтень 2008 р.). – Луцьк, 2008. – С. 399-405.
4. Поліщук В. А. Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід: Навч. посіб. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 184 с.
5. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія / За ред. проф. І.Д. Звереві. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 336 с.

Шуба Л.В.

Запорізький національний технічний університет

АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕНІСУ

На сьогодні в Україні відсутня система громадського здоров'я на державному і місцевих рівнях, не створюються умови для забезпечення здорового способу життя серед широких верств населення. Погіршення стану здоров'я дітей значною мірою залежить від таких чинників, як економічна нестабільність у державі, забруднення довкілля, неповноцінне харчування, недостатність медичної допомоги. Особливо значущим фактором є спосіб життя.

Молодший шкільний вік найбільш відповідальний період у розвитку дитини, коли формується характер, розширюється світогляд дітей, закладається фундамент здоров'я та основи загальної фізичної підготовки людини [1; 2].

Однією з причин поганого стану здоров'я підростаючого покоління є його обмежений руховий режим. Програма з фізичної культури, спрямована на підвищення рівня фізичної підготовленості, реалізується тільки на 40 відсотків.

Пошуку засобів підвищення ефективності фізичного виховання дітей та підлітків присвятили свої дослідження різні вчені. Організаційно-педагогічне та методологічне підґрунтя удосконалення системи фізичного виховання школярів наведено у дослідженнях Ю. Бойчука, Ю. Васькова, Л. Волкова, О. Дубогай Т. Круцевич, О. Куца, Л. Суценко, Б. Шияна; диференційованому фізичному